

דַּרְשֵׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א

שיעור מוצ"ש, בית הכנסת פרי מגדים, צפת • השיעור נמסר במוצ"ש פרשת בהר, תשפ"ד

החבר הנצחי של רשב"י

שבת שלום ושבוע טוב. כותב המדרש שרבי שמעון, עשה שאלת חלום בכדי לדעת מי יזכה להיות חברו בגן עדן? תחשבו על זה – יש לאדם חבר לכל היותר 70 שנה, אבל חבר בגן עדן זה לנצח נצחים. אז מי יהיה חברו של רבי שמעון? ענו לו: יש קצב אחד בעיר פלוני, במקום פלוני, וכך וכך שמו. זה האיש. רבי שמעון נסע והגיע לאותו אדם. הוא אמר לו: "ספר לי קצת על חייך. אתה הרי הולך להיות חבר שלי בגן עדן, אני צריך לדעת מה מעשיך."

מעשה החסד יוצא הדפן של הקצב

הקצב ענה: "תשמע, אספר לך משהו. יום אחד הגיעו שני שודדי ים ואמרו לי: 'יש לנו באניה 150 יהודים. אם אתה נותן לנו על כל ראש 1000 שקל – מה טוב. אם לא, אנחנו לוקחים אותם לאמצע הים וזורקים אותם.' אבל מאיפה אביא עכשו על כל ראש 1000 שקל? אין לי כסף מותר. אמרתי להם: 'המתינו לי יום יומים, אביא לכם את הכסף.' הלכתי, לויתי מכל מיני מקומות, והשגתי את כל הכסף. ופדיתי את האנשים."

"אבל רק אז התחילה הבעיה. עכשו הייתי צריך לארגן להם אהלים, לכל אדם לארגן אכל – ארוחת בקר, צהרים, ערב. ככה היה חצי שנה שאני דואג להם. יום אחד קראתי לבני ואמרתי לו: 'בני היקר, ראיתי פה איזו נערה אחת, אני רוצה שזאת תהיה הפלה שלך. תשמע, איזה מדות טובות, איזו צניעות. אני רוצה כזאת פלה בבית.' אמר לי: 'אבא, מה שאתה אומר אני עושה.' באמת, הלכנו ועשינו חתונה. קניתי את כל הבגדים החדשים, כל מה שצריך, והגענו לחפה."

"כשהגענו לחפה, כלם שמחים, ברוך השם. אבל ראיתי שלחן אחד שלא אוכלים. שאלתי: 'למה אתם לא אוכלים?' ענו לי: 'אין נוכל לאכל כשהאיש הזה בוכה פה כמו תינוק? אין לנו תאבון.' שאלתי אותו: 'למה אתה בוכה?' והוא ענה: 'זו שמתחנת היום היא הארוסה שלי. כבר הבאתי טבעת ואמרתי לה 'הרי את מקדשת לי.' שאלתי: 'יש לך סימנים על זה?' הוא נתן סימנים אישיים. הלכתי לפלה, והיא אשרה שזה נכון."

"אמרתי לבני: 'בני, שמעת לי פעם ראשונה, תשמע לי פעם שניה.' אמרתי לו: 'תוריד את הבגדים, את החליפה, את העניבה, את הכפתורים, את הנעלים עם הברזלים והזהב. תוריד הכל, ותתן זאת לאיש שכבר קדש את הפלה הזו. ואו, לא יכול להיות! אבל יש פה שורה אחת, אולי זה השיא של כל הספור."

מספר אותו קצב: "ושמחתי בשמחתו כמו בשמחת בני." זה השיא, אני חושב. "ושמחתי בשמחתו כמו בשמחה של הבן שלי." ועמד רבי שמעון, נשקו על ראשו ואמר: "אשרי שזכיתי להיות במחצתך." שמעתם מה זה? יש אפשרויות שאדם יכול לזכות בפעם אחת, בנסיון אחד, להגיע לכאלו מדרגות, עד רבי שמעון! לא משהו באמצע, אתה יכול בפעם אחת, במעשה אחד,

להגיע למדרגות שאי אפשר לתאר.

כל החיים שלנו זה מדרגות, אתה עושה מצוה – אתה עולה עוד מדרגה. אבל יש לפעמים בחיים שלנו מעליות, אתה עולה, לוחץ קומה 200, ובפעם אחת אתה בקומה 200. ואו, איזה דבר גדול זה!

רבי שמעון לא התרגש שהוא פדה 150 אנשים. מזה הוא לא התרגש. וכו מן שחצי שנה נתן להם לאכל – רבי שמעון לא התרגש. אבל כשהעמידו אותו בנסיון, בנסיון בחתונה של בנו, הוא עמד בנסיון – ומזה רבי שמעון התרגש.

אתה יודע מה זה לזכות להציל 150 יהודים? אתה יודע איזו זכות זו? רבי שמעון אמר: "עם זה נסתדר." אבל לזכות לעמד בנסיון בתוך החפה, זה כבר משהו אחר לגמרי.

מה הנסיון שיש שם? כלם שואלים, הרי לכאורה זה הנסיון של החתן, זה לא הנסיון של האב. האב היה יכול להגיד לבחור: "תשמע, תן לה גט, בסדר. הרי אני פדיתי אותך, דבר ראשון. דבר שני, נתתי לך לאכל חצי שנה פה. אז מה אתה טוען שזו הארוסה שלך? אין לי בעיה, תן לה גט ונסגר את הספור." ואו, הוא לא דבר! אתה כביכול עושה לו טובות על גבי טובות, והוא כביכול מחזיר לך רע. כביכול, מתעלם מהכל. וזה רבי שמעון התרגש מזה.

נו, מה? בכזה נסיון אפשר בפעם אחת, אני אומר לכם, בפעם אחת שאדם עומד בכזה נסיון, לזכות להגיע למדרגה של רבי שמעון. כל אחד מאתנו, בורא עולם לפעמים מזמן לו כל מיני נסיונות בחיים שלו, והוא לא יודע שלפעמים ברגע אחד של החלטה אמיצה, הוא מגיע לכאלו מדרגות שאי אפשר לתאר אותן.

ספר הרב שלמה לוינשטיין: "יום אחד הייתי באיזו דרשה, היו שם המון אנשים. כשיצאתי, אחי הבכור חכה לי. אנחנו משפחה של 14 ילדים, אני הקטן במשפחה. אחי הבכור אומר לי, במשפחה קוראים לי שלומי: 'שלומי, ראית את כל האנשים שיש פה? כל מה שאמרת עכשו, זה לא שלך, זה של אמא שלך. אני אספר לך מה שהיה.'"

ספורי התגברות והשפעתם לדורות

"אתה נולדת מיד אחרי תשעה באב. אותו תשעה באב היה חם, אי אפשר לתאר את החם שהיה באותו יום. היינו גרים בבני ברק, והיינו גרים בקומה למטה, אין אויר. אמא צמה, היתה בסוף ההריון. פתאום אמא אומרת לאבא: 'אני כבר לא יכולה, אני לא יכולה, אין לי כח, אני מרגישה שאני מתעלפת. אם אתה יכול להכין לי נס קפה, שאני אשתה משהו.' אבא רץ, הכין נס קפה, הביא לה את זה. ואז אבא אומר לה: 'לכי תדעי, אולי בבטן יש לך מישהו צדיק. אם תתאפקי ולא תשתי את הנס קפה, מי יודע למה תזכי.' אני הייתי שם, אתה עוד לא נולדת." "אני הייתי במרפסת עם אמא. אמא תפסה את הנס קפה שלוש

שעות, ובסוף לא שתתה אותו, לא נגעה בו, עד שיצא הצום. ואחרי יומים נולדת. אז אם יש לך משהו בחיים, תדע שזה מאמא, זה לא שלך."

לכל אחד מאתנו, לא חסר נסיונות שבורא עולם מעמיד אותנו בהם. בהתגברות שאדם מתגבר הוא לא יודע לאילו מדרגות הוא יכול להגיע. ולא מבקשים מאדם כל יום להתמודד, לפעמים ההתמודדות העקרית היא פעם אחת בחיים, ובאותה הפעם אתה יכול לזכות למדרגות שלא נתן לתאר.

ספר איזה בחור: "הייתי בשעור ג' בישיבה קטנה, נגשתי לראש הישיבה ואמרתי לו: 'הרב, אני רוצה להתקבל לישיבת יד אהרן'. ראש הישיבה התחיל לצחק. 'יש בחורים, אתם יודעים... יש כשרוניים, יש בינוניים, יש חלשים, ויש בשפה שלנו מתחת לאפס'. כאלו, שבכלל לא יודעים כלום. והבחור הזה הוא נמנה עליהם, ולאיפה הוא רוצה ללכת? לישיבה הכי חשובה? כאלו אין להם לעשות בחיים. הבחור נסה ללחץ על הרב. הרב אומר: 'לא, אני לא שולח אותך לשם. מה, אני אעשה צחוק מעצמי? זו ישיבה חזקה, אני לא שולח אותך לשם.'"

בקצור, ההורים התקשרו לראש ישיבה, הבחור רוצה יד אהרן, הסבתא התקשרה, הסבא, כלם מתקשרים. הראש הישיבה כבר לא ידע מה לעשות. ובלית ברירה שלח את הבחור למבחן בישיבה זו, אבל אתו הוא שלח עוד שני בחורים מצוינים, שאם יהיה בושה ובזיון מהבחור הזה, לפחות יהיו שנים שיצילו את המצב.

שלשת הבחורים הלכו לבחינה. בערב מתקשר ראש ישיבת יד אהרן, ואמר לראש הישיבה: "תשמע, את הבחור השלישי (החלש) קבלתי. אבל שני הבחורים ששלחת אתו לא התקבלו." הראש ישיבה חשב: "נראה שיש פה משהו לא נורמלי." בבקר הראש ישיבה נגש לבחור החלש, לחץ לו את ידו, ובשר לו: "התקבלת לישיבה." אבל תגיד לי, מה עשית? לא יכול להיות! הרי לא יכול להיות שהתקבלת בצורה כזו."

"אה... הרב, אני אגיד לך. מה אנשים עושים אחרי תקון ליל שבועות? עושים קדוש והולכים לישון. אני, אחרי שעשיתי קדוש, חזרתי לבית מדרש וקראתי את כל ספר התהלים. ולאחר שסיימתי, נגשתי להיכל ואמרתי: 'רבוננו של עולם, עשיתי מעשה שלא כדרך הטבע, לא כדרך כלם. עכשו, גם אתה תזכה אותי להכנס לישיבה חזקה שלא כדרך הטבע.' זה מה שעשיתי, ובגלל זה התקבלתי לישיבה."

לפעמים אדם עושה איזה מעשה, והוא לא יודע לאילו מדרגות הוא יכול לזכות.

עוד שני ספורים נפלאים. שמעתי מהרב שלמה לוינשטיין, שיהודי מקרית אתא ספר לו: "יש לי פתק ובו כתוב שמות חילים לתפלה, וכל יום אני מתפלל על החילים מהשכונה שלי שהשם יציל אותם. רק הענין הוא שאדם לוחם או אדם שעובד בהצלה, הוא רואה מה שהוא פועל ומציל, אבל אדם שמתפלל לא רואה ולא יודע כלום ממה שהוא פועל."

הוא ספר שלפני שבוע-שבועיים, צה"ל ירה בטעות על כוחותינו ונהרגו חמשה חילים. והחיל שהוא מתפלל עליו, עמד ממש מאחורי החיל שנהרג. והוא רק נשרט. "ורק אז הבנתי מה פרוש כח התפלה... אתה מרגיש שזה לא עוזר, אבל זה עוזר מאוד מאוד."

עוד ספור אחד. ספר איזה יהודי אחד: "אני יש לי עסקים, מצליח מאוד מאוד. יש לי מכונית יוקרתית מאוד. יום אחד נסעתי בכביש במהירות, ופתאום אני שומע אבן שפוגעת באוטו. עצרתי בחריקה, עשיתי רוורס, חזרתי. ראיתי איזה ילד. שאילתי אותו "ילד, למה זרקת את האבן?" הילד אמר: "אתה יכול לעזור לי?" "אתה יכול לעזור לי? אני אעזור לך! אבל למה אתה זרק את האבן?" הילד התנצל: "פשוט נסיתי לעצור אנשים, ואף אחד לא עצר לי. אז נסיתי בדרך קצת שונה." "במה אני אעזור לך?" אמר לו: "אחי על פסא גלגלים והוא נפל לכביש, הוא בוכה שם. אני לבד לא יכול להרים אותו."

האיש, יצא מהאוטו. "איפה אחיך?" הילד לקח אותו, הוא ראה אותו בוכה על הכביש. הרים אותו, נקה לו את פל הדם, סדר אותו. מספר האיש: מלה לא דברתי אתו על האבן שזרק. הילד אמר לי "תודה רבה", וחזרתי.

נכנסתי לאוטו, הסתכלתי על המכה שקבלתי באוטו, ואמרתי לעצמי: "אני נשבע שאת המכה הזאת אני לא מתקן. אני רוצה כל הזמן לזכור." שלפעמים אתה נוסע יותר מדי מהר, אתה לא רואה את האנשים מסביבך. אל תחכה לקבל איזה בלוק בשביל לראות אותם? פשוט תסע יותר לאט, ותתחיל להסתכל על האנשים מסביב. יהי רצון שיזכה אותנו השם.

ראיתי באור נפלא איך רבי שמעון אמר שיכול לפטר את העולם מן הדין. זה לדעתו במסכת בבא קמא שאם בהמה אכלה - היא משלמת מה שנהנית. מה פרוש 'מה שנהנית? זאת אומרת, שאם היא אכלה עכשו, למשל, פרי שעולה 15 שקל לקילו, כמה היא משלמת? כמו חציר בהמה. חציר זה עולה חצי שקל לקילו, התשלום הוא על ארוחת הצהרים של הפרה. ובשביל הפרה מספיק קש.

יוצא שרבי שמעון לא מתיחס למעשים שאתה עושה, אלא לתוצאה שיוצאת מזה. אתה רואה את הפרות שנאכלו? אבל רבי שמעון מסתכל על התוצאה. והתוצאה היא מה שהבהמה נהנית. יוצא שכשאתה מגיע למעלה בשמים, לא ידונו אותך על מעשה עברה, כי לא מסתכלים על המעשה, מסתכלים על ההנאה מהעברה. אז תגיד לי, כמה יהודים כבר נהנים מהעברות? וגם אחרי שהוא נהנה מהעברה, הוא מצטער עליה. אז כבר אין שום הנאה. לכן רבי שמעון אמר 'יכול אני לפטר את העולם כלו מן הדין'.

יזכה אותנו השם שנוזכה באמת, כלנו יחד במהרה, לשמחה גדולה. זכות רבי שמעון בר יוחאי תשמר עליכם מכל רע, להצלחה, לברכה, למשיח ברחמים מתוך תשובה אמתית, למלוי כל משאלות לבכם לטובה, אמן ואמן.